

3 juni 2021

Voorzitter

Niek van Essen

Dorpsstraat 9

4634 TM Woensdrecht

06-28781212

driehoek17@gmail.com

Secretaris

Fred Kaijser

Bergstraat 13

4641 RD Ossendrecht

06-42247321

Fred.kaijser@home.nl

Penningmeester

Henk Hamers

Gertrudisboulevard 30

4615 MC Bergen op Zoom

0164-244983

oc@home.nl

IBAN

NL83 INGB 0005036027

PV Onderling Contact

Website

[Onderling Contact](https://sites.google.com/site/pzvonderlingcontact)

<https://sites.google.com/site/pzvonderlingcontact>

OC nieuws Nr 9

Berichten van Onderling Contact

OC nieuws is een digitale uitgave van OC en wordt enkel per email verspreid onder leden en geïnteresseerden. De papieren OC-nieuwsbrief blijft 3 keer per jaar uitkomen en wordt per post verspreid. Berichten over ruilavonden ontvangt u voorafgaand aan elke ruilavond.

Monumenten uit Bergen op Zoom en omstreken uitgegeven als persoonlijke zegels in de afgelopen jaren door Postzegel Vereniging Onderling Contact.

Ruilavonden

In Buurthuis De kastanje

Kastanjelaan 164 te BoZ

Gratis parkeren

14 juni 2021

veiling, koopjestafel, loterij

12 juli 2021

veiling, koopjestafel, loterij
onder voorbehoud

13 september 2021

veiling, koopjestafel, loterij
onder voorbehoud

Let op

U moet zich voor elke
ruilavond aanmelden via

oc@home.nl

Website

[Onderling Contact](https://sites.google.com/site/pzvonderlingcontact)

<https://sites.google.com/site/pzvonderlingcontact>

Ruilavond op 14 juni gaat wel door!

Dankzij de recente versoepelingen van maatregelen i.v.m. het Covid-19 virus gaan de ruilavonden met ingang van 14 juni weer van start.

We mogen weer !!

Voor buurthuis de Kastanje heeft het SVW een bezoekersprotocol volgens de RIVM en gemeentelijke richtlijnen en heeft vanaf 6 juni weer een avondopenstelling.

Een mond/neus bescherming om door het gebouw en in de zaal heen en weer te lopen is verplicht. Enkel op de zitplaats in de zaal kan het mondkapje af. Gelieve zoveel als mogelijk te betalen per pin.

In de grote zaal kunnen maximaal 30 bezoekers terecht. Steeds tafels met elk maximaal 4 personen. Daarom is het ook belangrijk dat **iedere bezoeker aan de ruilavond** zich aanmeldt via oc@home.nl.

Indien er te veel aanmeldingen zijn kan het zijn dat er mensen teleur gesteld gaan worden omdat zij zich te laat hebben aangemeld!

0000C00000C00000C00000C00000C00000C00000C00000C00000C00000C00000C00000C00000C00000C0000C000

UITGIFTE CEPT Nederland 2021

Bedreigde bijen

In 2018 verscheen de nieuwe Rode Lijst van Nederlandse bijen, van de 288 toen bekende bijensoorten staat 93% op deze lijst. Maar liefst 41 soorten komen niet meer in ons land voor en 70 soorten staan als (ernstig) bedreigd te boek.

Kiensterke is een serieuze bedreiging voor het milieu. Bijen produceren niet alleen honing, ze bestuiven ook wilde bloemen, fruit en andere landbouwgewassen.

Zonder die bestuiving zou de opbrengst van de landbouw veel lager zijn. Het verdwijnen van bijensoorten brengt bovendien de biodiversiteit in gevaar.

Op dit postingsel is de bedreiging van de bijen verbeeld. Op de postzegels links staat een heugruimte die op de postzegels rechts verandert in een patroon dat verbeelding illustreert. Juist die verbeelding is een van de belangrijkste redenen dat bijen steeds minder verdwijnen. Daar kunnen we zelf iets aan doen! Bijvoorbeeld door parken en plantsoenen bijvriendelijk te maken en bieren in te zetten met bloemen. Maar ook door bijenhoeven te plaatsen en betagde tuinen te versieren in groene tuinen met veel bloemen.

Antalnummer 40000 (Internationale Post)

8 714341 118011

Postzegel Vereniging
Onderling Contact

Opgericht 24 oktober 1955

E-mailadres

oc@home.nl

Website

[Onderling Contact](https://sites.google.com/site/pzvonderlingcontact)

<https://sites.google.com/site/pzvonderlingcontact>

Nalatenschappen,
Rondzendinformatie,
Redactie OC-tje,
OC Nieuws, Veiling

Niek van Essen

driehoek17@gmail.com

Nieuwtjesdienst,
Ledenadministratie,
Website, Financiën

Henk Hamers
oc@home.nl

IBAN

NL83 INGB 0005036027

OOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOO

Ruilavond 14 juni: Loterij, Veiling & Koopjestafel

Let wel op de regels om stukken voor de veiling aan te bieden zijn gewijzigd.

Dit komt voor de veiling op het volgende neer:

Minder kavels per avond en per persoon. (max 3)

De kwaliteit van de kavels moet omhoog.

Dus geen doosjes en albums met restanten van beperkte waarde

U kunt kavels aanbieden met opgave van:

Naam, Omschrijving, Prijs.

Het bestuur / veilingmeester mogen stukken weigeren op basis van bovenstaande gronden

Maar naast de veiling komt er ook een **Koopjestafel**. Een aparte tafel naast de bestuurstafel. Op die koopjestafel zijn allerlei kavels welkom. Dus eenvoudige doosjes met zegels tot alles wat u voor een vastgestelde prijs kwijt wilt.

Kavels voor de koopjeshoek moeten echter altijd voorzien zijn van: **Naam en Prijs**. Bezoekers van de ruilavond kunnen dan naar hun keuze kavels direct afrekenen met de verkoper in de zaal of bij de bestuurstafel.

OOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOO

Nieuwe datums Hertogpost 2021

Eén van de grootste en bekendste filatelistische evenementen van 2021, de geplande postzegeltentoonstelling, expositie en handelarens show HERTOGPOST 2021 in 's-Hertogenbosch is uitgesteld tot na de zomervakantie. In de herfst van 2021 bleken de datums samen te vallen met de Antwerp Fila beurs van 1 oktober t/m 2 oktober 2021. HERTOGPOST 2021 is daarom uitgesteld tot **16 t/m 18 december 2021**. We hopen dat deze mogelijkheid wel plaats kan vinden en dat iedereen weer kan genieten op deze tentoonstelling, expositie en handelarens show in 's-Hertogenbosch.

OOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOOOOOCOO

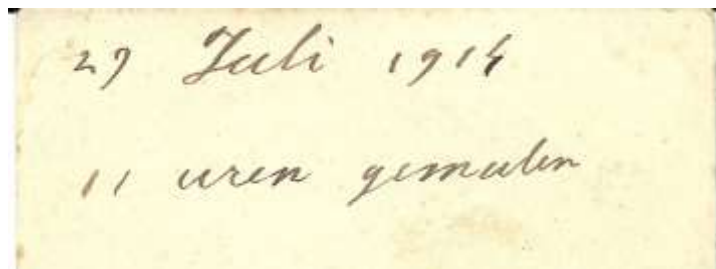
Postzegel Vereniging
Onderling Contact

Opgericht 24 oktober 1955

Dienstbriefkaart vervoert met de Halvezolenlijn.

Henk van de Laak

Vorig jaar augustus zijn wij verhuist van Bergen op Zoom naar Waalwijk, waar wij het zeer naar onze zin hebben. In deze coronatijd kan ik veel tijd aan mijn filatelieverzamelingen besteden. In de laatste OC-nieuws werd om artikeltjes o.i.d. gevraagd. Ik wil hieraan voldoen met deze bijdrage die gaat over de onderstaande portvrije dienstkaart van de Waterstaat van de voorzitter van Polder Eethen (G.J.W. Branderhorst) naar de ingenieur van de Waterstaat te Breda, die vervoerd is met de Halvezoolspoorlijn. Dit poststuk komt uit de omgeving van onze nieuwe woonplaats en we zullen eens bekijken wat voor kennis en achtergronden deze kaart ons kan opleveren.

Portvrije dienstbriefkaart waterstaat van Polder Eethen naar Rijkswaterstaat te Breda met blokstempel Lage-Zwaluwe/'s-Hertogenbosch/A 30-7-1914

Portvrijdom Waterstaat

In artikel 33 van de Postwet 1850 werd voor het eerst wettelijk geregeld de vrijstelling van briefport. Behalve wegens onderwerpen, de dienst van het Koninklijk Huis en de openbare dienst betreffende, kon toen krachtens die wettelijke bepalingen mede vrijstelling van briefport verleend worden wegens zaken van algemeen belang. De voorwaarden, waaraan de briefwisseling met genot van vrijdom van post moest voldoen, werden geregeld bij Koninklijk Besluit (KB) van 5 juli 1850. In de KB's was zeer specifiek opgenomen wie voor portvrijstelling in aanmerking kwam. Ook voor ambtelijke mededelingen tussen ambtenaren en autoriteiten, onder genot van portvrijdom, werd met ingang van 1 oktober 1875 de mogelijkheid geboden gebruik te maken van zogenaamde open kaarten, waaronder de betrokken dienstkaart valt.

In 1905 werden alle vrijstellingen van port ten behoeve van de verzending van stukken, de openbare dienst betreffende, van en aan Rijkswaterstaatambtenaren of beampten ingetrokken en een nieuwe lijst vastgesteld voor de portvrije briefwisseling over dienstzaken. Hierin was onder meer voor de ingenieur van de waterstaat portvrijdom geregeld voor zijn correspondentie met polderbesturen.

De voorzitter van de polder Eethen meldt op de kaart dat het gemaal op 29 juli 1914, 11 uren heeft gemalen. Ik ga ervan uit dat de Rijkswaterstaat aan de polder Dienstkaarten heeft verstrekt voor deze berichtgeving. Van 1 juli 1903 tot 1 mei 1918 was de 7^e directie van Rijkswaterstaat (Noord-Brabant) onderverdeeld in het westelijk

Postzegel Vereniging Onderling Contact

Opgericht 24 oktober 1955

arrondissement (te Breda)) en het oostelijk arrondissement (te 's-Hertogenbosch). De regio waarin de polder Eethen was gelegen was onderdeel van het westelijk arrondissement.

De voorzitter van deze polder (opgericht in 1826) in het begin van de vorige eeuw was herenboer G.J.W. (Gerrit) Branderhorst uit Eethen, die in zijn periode veel waterproblemen oploste, iets waar de bestuurders van andere polders wel eens jaloers op waren. De laaggelegen landerijen tussen de Biesheuvelse stroomrug en de stroomrug Dussen-Meeuwen-Eethen werden van oudsher bij langdurige regenval zeer geteisterd door wateroverlast. Het water kon nergens heen. In de zomertijd waren de landerijen menigmaal te droog. Dit kon worden opgelost door het plaatsen van een stoomgemaal op de stroomrug Eethen-Meeuwen, dat het water kon afvoeren naar het Noorderafwateringskanaal. Een inlaatsysteem kon de landerijen in tijden van droogte van water voorzien. Branderhorst bracht eerst het probleem in kaart en vroeg vervolgens, na advies door Rijkswaterstaat om met een overheidssubsidie het stoomgemaal en waterinlaat te kunnen verwezenlijken. Tussen Eethen en Meeuwen verrees omstreeks 1912 het gemaal de Domp of Peperbus. Ik vermoed dat Rijkswaterstaat op de hoogte gesteld wilde worden van het functioneren van het gemaal. Bij deze dienstkaart werd daaraan voldaan. Het gemaal bleef bestaan totdat door de ruilverkaveling in de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw de waterhuishouding in de regio geheel veranderde. Hierdoor werd het gemaal overbodig en werd afgebroken.

Trein blokstempel

De dienstkaart is voorzien van het treinblokstempel Lage-Zwaluwe – 's-Hertogenbosch, 30.VII.14 A

Vanaf maart 1910 werd door de postrijen een geheel nieuw stempeltype, het blokstempel, algemeen voor de treinen, trams en boten geïntroduceerd. Het stempel was een rechthoek met afgeronde hoeken, verdeeld in drie vakken. In het bovenste vak stond het beginpunt van de spoor- of tramlijn, in het middelste vak de datum met het volgnummer van de trein en in het onderste vak het eindpunt. De conducteur stempelde deze post.

Iedere conducteur zou voortaan kunnen volstaan met twee stempels en een houten doos met de daarbij behorende plaatsnaamblokjes. In de post- en bagagewagen hadden de conducteurs een trommel bij zich waarin een aantal poststempels zat. Dit blokstempel was een grote verbetering, want er waren in deze tijd conducteurs die twaalf complete stempels in hun trommel moesten medenemen. Dit stempel kwam op elk poststuk te staan, dat per trein werd vervoerd én in de trein werd afgestempeld. De richting van het traject werd aangeduid met een letter of cijfer. In de getoonde stempel vinden we de letter 'A', de eerste trein van het traject Lage Zwaluwe naar 's-Hertogenbosch. Het traject de andere richting kreeg de cijfers I, II etc.

Bestellersstempel

De dienstkaart geeft ons geen inzicht in het voortraject. Waar heeft Branderhorst de kaart op de post gedaan en bij welke halte aan de postconducteur afgegeven? Het enige postaal element voor de bezorging in Breda vinden door de bestellersstempel B35. Dit betekent dat de kaart in de tweede postbestelling van die dag is afgeleverd door postbode met het nummer 35.

Langstraatspoorlijn Lage Zwaluwe – 's-Hertogenbosch

De Langstraatspoorlijn, in de volksmond ook wel Halvezolenlijn genoemd, was een spoorlijn van Lage Zwaluwe via Waalwijk naar 's-Hertogenbosch. De bijnaam Halvezolenlijn verwijst naar de schoenenindustrie en is natuurlijk ironisch bedoeld voor de inwoners van deze streek. Het baanvak Lage Zwaluwe – Waalwijk kwam in november 1886 gereed en in juni 1888 volgt het baanvak Waalwijk – Vlijmen. Over de Baardwijksche Overlaat wordt een brug van maar liefst 881,4 meter gebouwd (gereed in 1885). Het resterende deel tussen Vlijmen en 's-Hertogenbosch met een bijna 600 meter lange brug over de Moerputten is in oktober 1890 in gebruik genomen. De spoorlijn was volledig gefinancierd met koloniale winsten uit Nederlands-Indië. Op 1 augustus 1950 staakt de NS de reizigersdienst tussen Lage Zwaluwe en 's-Hertogenbosch. Tegenwoordig is alleen nog het deel van Lage Zwaluwe naar Oosterhout als goederenspoorlijn in gebruik.

